

SZAKDOLGOZAT

TARTALMI KIVONAT

Takács Rubina Boglárka

Tanító

Kaposvár

2023

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Kaposvári Campus
Tanító Szak

**Suzanne Collins – Az éhezők viadala és Lois Lowry – Az emlékek
őre összehasonlítása, mint gyermek- és ifjúsági disztópia**

Belső konzulens: Dr. Gombos Péter PhD
egyetemi docens

Készítette: Takács Rubina Boglárka

TG6X5S

tanító

nappali

Intézet/Tanszék: Neveléstudományi Intézet

Kaposvár

2023.

Magyar műveltségterületen munkálkodó tanítóként kötelességemnek és felelősségemnek érzem a gyermekek olvasóvá nevelését. Emiatt a pedagógiai asszisztensi munkában eltöltött napjaim során is fontosnak tartottam a mindennapi meseolvasás bevezetését az osztályomnak. Életkori sajátosságaik okán a két mű, amellyel szakdolgozatomban foglalkozni fogok, nem került elő nálunk, hiszen első osztályos tanulókról van szó, de hogy egy példát kiragadjak, az elmúlt évben szórakoztatás céljával foglalkoztunk Kormos István – Vackor című sorozatával is. Tapasztalataim szerint hasznos volt az ebbe fektetett idő, a gyerekek örömmel hallgatták a vidám, mulattató meséket, illetve verseket, ennek hatására sokan hoztak mesekönyvet otthonról, hogy azzal is foglalkozzunk, hallgathassák meg közösen. De a legnagyobb eredmény véleményem szerint az, hogy a második félévben több tanuló elkezdett önállóan, a saját szórakoztatására, rövidebb, a korosztályának megfelelő nehézségű könyveket olvasni. Ezt hatalmas sikernek könyvelhetem el, és rendkívül boldoggá tesz a gondolat, hogy a napközis foglalkozás keretein belül elindítottam őket az olvasóvá válás útján. Ezen tények ismeretében elmondhatjuk, hogy nagyon közel áll hozzám az irodalom, azon belül a gyermekirodalmi művek is, valamint annak megismertetése, megszerettetése a gyermekekkel.

Szakdolgozatom témája is az olvasóvá nevelésen alapul, ehhez két művet választottam. Az egyik gyermekirodalmi kategóriába sorolható, a másik pedig egy ifjúsági irodalomhoz tartozó kötet, nevezetesen Lois Lowry – Az emlékek őre és Suzanne Collins – Az éhezők viadala című irodalmi alkotásai. Diplomamunkámban e könyvek összehasonlításával szeretnék foglalkozni.

Két fő kérdése dolgozatomnak:

- 1) Mindkét mű az ifjú nemzedék számára készült. Elsőként arra keresem a választ, mit nyújt a fiatalok számára a két regény?
- 2) Tekintettel arra, hogy mindkét alkotás egy-egy sorozat kezdő része, a két kötet lezárása megoldással szolgál-e az olvasónak?

E két kérdés megválaszolására törekszem a munkám során, melyhez a két alapul szolgáló alkotáson kívül szakirodalmi forrásokat hívok majd segítségül.

Már elsőéves tanítójelöltként is tudtam, hogy egy irodalmi témát fogok választani szakdolgozatom témájaként. Ebben csak megerősített a gyermekkultúra című kurzusom. Ekkor olvastam először Lois Lowrytől Az emlékek őréit, és fogalmazódott meg bennem a gondolat, hogy ezt a művet és Suzanne Collins – Az éhezők viadalát szeretném összehasonlítani az általam választott szempontok szerint.

Munkálkodásom során először feltártam a disztópiák elméleti háttérét, ebben igyekeztem különös figyelmet szentelni a gyermekdisztópiákra. Megfigyelhető volt, hogy a legkorábbi időktől visszamentem, hogy a disztópiák irodalomtörténeti háttérét felkutassam, így jutottam el Arisztophanészhez, aki nagyjából 2500 éve élt és alkotott, megneveztem Nőuralom című alkotását is. Arisztophanész korszakalkotó tevékenységétől egészen a jelenkorig jutottam, és azt a konzekvenciát vonhatom le, hogy mai viszonylatban is nagy jelentőségnek, illetve népszerűségnek örvend ez a műfaj és szépen begyűrűzött a gyermek- és ifjúsági irodalom berkeibe is (Gombos 2021).

Ezután a „young adult” kategóriával, mint olyannal kezdtem részletesebben foglalkozni, hiszen az ifjúsági irodalomtól nem tudjuk elválasztani a young adult kategóriát. Látható, hogy számba vettem a fogalomkör definícióját, majd a tematikát is beemeltem a kutatásom dokumentálásába.

A következőkben a dolgozatom két konkrét alkotását részleteztem röviden, mégpedig Lois Lowry Az emlékek őre és Suzanne Collins Az Éhezők Viadala című regényét, ehhez segítségül a klasszikusnak tekinthető disztópiákat, Orwell 1984-ét és Huxley Szép új világát vettem alapul.

A továbbiakban ezen szerzemények összehasonlítását végeztem el, s közben megtaláltam a kérdéseimre is a válaszokat.

Az első kérdés kapcsán úgy gondolom, a két, általam elemzett regény szórakoztató a fiatal generáció számára, ezért könnyítheti az olvasás megszerettetését is.

A második kérdés válasza a dolgozatomban áll. Álláspontom szerint, ahogy említettem, Az Éhezők Viadala – bár trilógia – önmagában is megállná a helyét, nem született, azonban kézzelfogható megoldás Az emlékek őre című kötet lezárásánál. Ez a befejezés, mondhatni függővég, a következő kötet

megjelenését volt hivatott előrevetíteni és az izgalom fenntartását biztosítani (Gombos, 2017).